נקרא גזלן דאמר ר' חיננא בר פפא כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה כאילו גזלו להקב"ה ולכנסת ישראל דכתיב גוזל אביו ואמו ואומר אין פשע חבר הוא לאיש משחית אביו זה הקב"ה דכתיב הלא הוא אביך קנך. ואמו זו כנסת ישראל דכתיב ואל תטוש תורת אמך. ואמר ר' חלבו אמר רב הונא כל היודע בחבירו שרגיל ליתן לו שלום צריך להקדים לו שלום שנאמר בקש שלום ורדפהו ואם נתן לו שלום ולא החזיר לו שלום נקרא גזלן שנאמר גזלת העני בבתיכם ומה אם הגוזל ברכות של הדיוט נקרא גזלן הגוזל ברכות של הקב"ה על אחת כמה וכמה. ומי שמברך כל ברכה וברכה בעונתה נקרא חסיד דאמר רב יהודה מאן דבעי למהוי חסידא ליקיים מילי דנזיקין רבינא אמר דאבות אי נמי דברכות וכל המברך מתברך שנאמר ואברכה מברכיך קל וחומר לשבינה והזהיר והזריז בהן כתקנן ישא ברכה מאת ה' וצדקה מאלהי ישעו:

נשלמה הערוגה השלישית. בסדר ברכות להשית. הממולאה
בתאר השבלים הטובות העולות מראשית מיוסדים בכתב שלשים.
הלכות ששה ושלשים. וסימן אל"ה יעמדו לברך את העם:

הערוגה הרביעית ענין ראש חודש

[קטז] דין ברכת לבנה.

אמר רב אחא ב"ר חנינא אמר ר' יוסי אמר ר' יוחנן כל המברך על החודש בזמנו כאילו מקבל פני שכינה כתיב הכא זה אלי ואנוהו וכתיב התם החודש הזה לכם. תנא דבי ר' ישמעאל אילמלי לא זכו ישראל אלא להקביל פני אביהם שבשמים בכל חודש וחודש בברכה זו דיים. אמר אביי הילכך מעומד מברכינן לה אמר רב אחא ב"ר חנינא אמר ר' יוסי אמר ר' יוחנן עד מתי מברכין על החדש עד שתימלא פגימתו ועד כמה אמר ר' יעקב עד שבעה נהרדעי אמרי עד שלשה עשר ותרווייהו כר' יוחנן סבירא להו. יש אומרים שאין לברך על הלבנה אלא בלילה ומסתברא דשרגא בטיהרא למאי מהניא. וגבול הלבנה בלילה דכתיב את הירח וכוכבים לממשלות בלילה: במס' סופרים. אין מברכין על הירח אלא במוצאי שבת כשהוא מבושם ובכלים נאים ותולה עיניו ומיישר רגליו כנגדה ואומר בא"י אמ"ה אשר במאמרו ברא שחקים וברוח פיו כל צבאם חוק וזמן נתן להם שלא ישנו את תפקידם ששים ושמחים לעשות רצון קוניהם פועלי אמת ופעולתם צדק וללבנה אמר שתתחדש עטרת תפארת לעמוסי בטן שאף הן עתידין להתחדש כמותה ולפאר ליוצרם על כל מה שברא בא"י מחדש חדשים. ס"א מקדש חדשים. סימן טוב סימן טוב תיהוי לכל ישראל ברוך (א) בוראך ברוך יוצרך ברוך מקדשך וירקוד כנגדה ג' רקידות ויאמר שלש רקידות שאני רוקד כנגדך ואיני נוגע בך כך אם ירקדו אחרים עלי לא יגעו בי תפול עליהם אימתה ופחד וגו' אמן אמן סלה הללויה. ואומר לחבירו ג' פעמים שלום עליך והולך לביתו כלב טוב. אשר במאמרו ברא שחקים כתב אחי ר' בנימין נר"ו לשון המקרא הוא דכתיב בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם. ואל תתמה על לשון במאמרו כדאמרינן בעשרה מאמרות נברא העולם ואמרינן בראשית נמי מאמר הוא. והאומר אשר בדברו לא הפסיד. חוק וזמן נתן להם חוק הוא גבול כמו בשומו לים חוקו וכתיב אשר שמתי חול גבול לים חוק עולם ולא יעברנהו ומהו החוק את המאור הגדול לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה. וזמן וזמנים קבועים שחוזרין בהם לתחלת מחזורם. שנת החמה שס"ה יום ורביע מחזור חמה כ"ח שנה בכל כ"ח שנה חמה חוזרת לתחלה ברייתה בתחילת ליל רביעי בתחלת שבתי. שנת לבנה שנ"ד ימים ח' שעות התע"ו חלקים. וחודש הלבנה כ"ט ימים ומחצה ושתי ידות שעה וע"ג חלקים ומחזור הלבנה כ"א שנה: שלא ישנו את תפקידם. מעולם לא זרחה חמה במערב ולא שקעה במזרח. וכתיב המוציא במספר צבאם לכולם בשם יקרא מרוב אונים ואמיץ כח איש לא נעדר. וכתיב אם ימושו החוקים האלה גם אני אמאס

(א) בשבה"ל הסדר והנוסחא ברוך יוצרך ברוך עושך ברוך קונך ברוך בוראך ברוך מקדשך.